

ЗАПИСНИК СА САСТАНКА ЕКСПЛАНАТОРНОГ СКРИНИНГА

ПОГЛАВЉЕ: 4 – Слободно кретање капитала

ДАТУМ СКРИНИНГА: 13.10.2014. године, Брисел, Краљевина Белгија

На експланаторном скринингу за Поглавље 4 – Слободно кретање капитала, делегацију Републике Србије предводио је председник Преговарачке групе, државни секретар у Министарству финансија, Ненад Мијаиловић. Са стране Европске комисије, скринингом је председавао господин Лобковиц из Генералног директората за проширење (DG Enlargement). Господин Лобковиц је током уводне речи представио дневни ред састанка и истакао да је ово јединствена прилика за наше експерте да поставе питања и отклоне недоумице око тумачења појединих одредаба правних прописа Европске уније из ове области, и дао реч представнику Генералног директората за унутрашње тржиште (DG Markt).

Председник Преговарачке групе, Ненад Мијаиловић, је током уводног обраћања представио састав делегације Републике Србије на састанку у Бриселу и истакао да пренос састанка путем видео линка, у Министарству финансија, прате и колеге у Београду. Такође је указао да се прописи из ове области већ дужи низ година усклађују са правним тековинама Европске уније, али да је експланаторни скрининг изузетна прилика да се са експертима из Европске комисије продискутује о правним тековинама из ове области.

1. НАЛАЗИ/ЗАКЉУЧЦИ НАКОН ПРЕДСТАВЉАЊА ПРАВНЕ ТЕКОВИНЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОД СТРАНЕ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

1. Европска комисија је, напомињујући да јој је позната садржина Резолуције 1244 Савета безбедности УН, замолила да статистички подаци које ћемо по потреби доставити везано за слободно кретање капитала не обухватају територију Косова и Метохије.
2. Европска комисија се захвалила на унапред достављеним питањима и током састанка одговорила на део питања која су јој прослеђена.
3. Европска комисија се обавезала да ће нам доставити одговоре на неодговорена и додатна питања, као и релевантне примере судске праксе Европског суда правде.
4. На основу одржаних презентација, постављених питања и пружених одговора, као и дискусије током одржаног састанка, закључено је да је састанак скрининга добро припремљен са обе стране и добро вођен од стране председавајућег и председника Преговарачке групе.

2. ПИТАЊА ПОСТАВЉЕНА ОД СТРАНЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ВЕЗИ СА ПРАВНОМ ТЕКОВИНОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ОДГОВОРИ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

Сесија 1 – Слободно кретање капитала и текућа плаћања

Питање бр. 1: У коју се категорију Номенклатуре капиталних токова из Анекса I Директиве 88/361 (у даљем тексту „Номенклатура“) сврставају допунске уплате страног оснивача које не

повећавају основни капитал? Да ли допунске уплате, на тај начин категорисане у Номенклатури, могу да се претворе у зајам, под којим условима, и да ли се на њих може обрачунавати камата?

Питање бр. 2: Који приоритети у отплати имају допунске уплате, у односу на остале обавезе?

Питање бр. 3: У коју категорију Номенклатуре спадају интеркомпанијски зајмови (директна инвестиција, зајам или је у питању нека друга категорија) и какав третман ови зајмови имају у ЕУ законодавству у односу на зајмове између лица која нису повезана? Да ли постоји разлика у третману интеркомпанијског зајма и допунских уплата?

Питање бр. 4: Који приоритет отплате имају обавезе по интеркомпанијским зајмовима у односу на обавезе по осталим зајмовима?

Одговор ЕК: За првих шест питања је наглашено да Номенклатуру треба користити као инструмент има за циљ да помогне приликом идентификације одређених токова капитала, али да Номенклатура не представља исцрпан тј. детаљан извор дефинисања врста капитала. Генерални принцип слободног кретања капитала се примењује унутар ЕУ и изван ЕУ кад год трансакција има прекогранични карактер. Могућност конвертовања допунске уплате у зајам није предмет уређивања Директиве 88/361, као ни питање у вези са обрачуном камате на допунске уплате. Ова питања нису регулисана генералним оквиром о кретању капитала те је одговор изостао уз констатацију да су питања релевантнија за Поглавље 9 (Финансијске услуге) чији ће експланаторни скрининг бити одржан почетком 2015. године. Питање приоритета наплате, би требало да буде предмет Закона о стечају и није хармонизовано у свим државама чланицама ЕУ.

Питање бр. 5: Да ли се дугорочни зајмови, из поглавља I - Директне инвестиције Номенклатуре, који се одобравају ради успостављања или одржавања трајних економских веза, односе на субординиране зајмове који се одобравају са роком отплате дужим од 5 година? Који је мерљиви критеријум за успостављање или одржавање трајних економских веза?

Одговор ЕК: На питање који је мерљиви критеријум за одржавање трајних економских веза код одобравања дугорочних зајмова одговорено је да је то дефинисано међународно прихваћеним правилом од «10%», које је прихваћено од стране OECD и ММФ за дефинисање директних инвестиција, као уобичајени критеријум. Субординирани зајмови се могу уопштено посматрати као портфолио инвестиције, али то није битно са становишта слободе кретања капитала. Дугорочни зајмови (преко 5 година) уколико су везани за директне инвестиције, а ради стицања акција, могу се сматрати намером за успостављање трајних економских веза, при чему је важно да се ради о стицању више од 10% удела у капиталу.

Питање бр. 6: Да ли то значи да се такав зајам не даје уколико не постоји удео зајмодавца од 10 % у капиталу зајмопримца?

Одговор ЕК: Са становишта слободног кретања капитала, ирелевантно је да ли се субординирани зајам сврстава у директне или портфолио инвестиције.

Питање бр. 7: Да ли према Номенклатури постоји разлика у третману факторинга и финансијског лизинга унутар ЕУ и прекограничног факторинга и финансијског лизинга?

Одговор ЕК: Слободно кретање капитала се примењује како унутар ЕУ тако и ван ЕУ (према трећим земљама) и примењује се на све категорије садржане у Номенклатури, при чему је општи оквир принципа слободе кретања капитала утврђен у Уговору.

Питање бр. 8: Да ли ограничења у погледу обима издавања хартија од вредности у иностраној валути или хартија од вредности деноминираних у иностраној валути на домаћој територији могу да се квалификују као рестрикције кретања капитала уколико не постоји дискриминаторни третман између резидената и нерезидената из ЕУ држава чланица?

Одговор ЕК: Финансијска тржишта су регулисана и другим прописима али све што онемогућава економску активност може се сматрати рестрикцијом у смислу слободног трансфера капитала при чему је важно проценити зашто се уводе ограничења тј. степен рестрикције се процењује у зависности од разлога увођења лимита.

Питање бр. 9: Који су најзначајнији примери за остале трансфере капитала који су везани уз уговор о осигурању сагласно Поглављу X - Трансфери за извршење уговора о осигурању Номенклатуре? Да ли ови трансфери обухватају и трансфере по основу послова посредовања у осигурању, односно послова реосигурања?

Одговор ЕК: Уз напомену да представници ЕК који су узели учешће на овом састанку нису експерти из области осигурања и финансијских услуга, објашњено је да је неопходно испоштовати основни принцип да су обухваћени сви трансфери капитала који садрже прекогранични елемент (елемент иностраности).

Питање бр. 10: Да ли можете да нам дате пример најбоље праксе за услове приликом куповине пољопривредног земљишта унутар ЕУ?

Одговор ЕК: Узимајући у обзир чињеницу да ова област није хармонизирана и подједнако третирана у свим државама чланицама ЕУ, неки поступци се могу сматрати легитимним, али се они посматрају као појединачни случајеви, тако да примери најбоље праксе не могу конкретно бити наведени. Не би требало да постоје ограничења, али то одређују државе чланице. Заједничка пољопривредна политика ЕУ може, у одређеној мери, давати разлоге за врсту рестрикција које се могу примењивати, и одлуке Европског суда правде могу одговорити које врсте ограничења су прихватљива, тј. да ли су одређене рестрикције прихватљиве или не, али принцип *best practice* за одређену државу не може бити наведен.

Коментар председника ПГ – да ли могу постојати исти услови за правна и физичка лица?

Питање бр. 11: Да ли има разлике између појма приватних особа, наведеног у Номенклатури код промета непокретности и физичких и правних лица, наведених у објашњењу Номенклатуре за појам резидент?

Одговор ЕК: Генерално речено, разлика нема, а све зависи од циљева који се желе постићи, уз поштовање принципа да за све актере обезбеђен исти третман.

Председавајући ЕК – Коментар: да све зависи од природе ограничења, уз посебно истацање чињенице да ако дође до увођења ограничења на бази националности, треба бити опрезан и проценити ризике који могу настати.

Коментар председника ПГ – приликом разматрања ових питања нисмо мислили на дискриминацију на бази националности као предуслов, већ на опште услове пословања са циљем да се очува ниво пољопривредне производње.

Питање бр. 12: Да ли је дозвољено за непољопривреднике да купују пољопривредно земљиште у ЕУ и да ли постоје ограничења за куповину пољопривредног земљишта?

